

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrasats 10 céntims.

ADMINISTRACIÓ y REDACIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20 botiga. BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50. Cuba y Puerto-Rico, 2.—Estranger, 2'50.

LA IGLESIA MILITANT.

Lo general dels caputxins ha vingut a passar revista a las sevas tropas.

L' EXCUSA DEL MALALT.

Quan se veu perdut se fica al llit y diu que sua.

UNA ADVERTENCIA.

A ho sé, Sr. Sagasta, ja ho sé que en aquests moments es casi inútil venir a trencarli las oracions. Ja ho sé, que no té prou temps per ocupar-se de la crissis. Ja ho sé que per la vida 's pert la vida, y que a viure tot lo més temps possible consagra ara tots los seus esforços.

Parlarli de altres assumptos que no sigan la reconquista dels conjurats es treball inútil. Aquell Cassola que may está content, aquell Gamazo que sempre remuga, aquell López Dominguez tan descontentadís, y

sobre tot aquell Martos qu' está sempre ab los ulls encesos y las mans crispadas, bastan y sobran per ferli perdre la xaveta.

Pero no hi fa res. Si aquestas ratllas arriban a poder seu, com aixis ho espero, fiquiselas a la butxaca, y a la primera ocasió que se li ofereixi passihí 'ls ulls. Després obri com estimi convenient.

Se tracta del enemich de sempre, del que ha ensengrentat a Espanya ab los seus crims, del que avuy l' agita ab los seus odis: de la intransigencia ultramontana.

Se tracta de una propaganda sistemática que té tant d' odiosa com de hidrofóbica, que sembla inspirada per cervells perturbats, y que si a mi 'm donavan l' encàrrech de reprimirla, no sabria, francament, de quins medis usar, si de la presó ó del manicomi.

Perque alló de pujar a la trona y vomitar tota mena de injurias contra 'ls liberals, alló d' expedir manifestos a tot vent declarant qu' es més pecat ser liberal que robar, assassinar, violar y cometre en fi 'ls crims més atrossos, es una cosa que no cab sino en cervells deprimits baix lo pés del barret de teula.

Y ja no son unas quantas dotzenas d' ensotnats des-

coneguts y anònims, los que aixis refilan... son eminenencias de la Iglesia... son més, Sr. Sagasta, son pensionistas del Estat, de aquest Estat liberal que vosté representa, y que per ser liberal, segons lo criteri de ell, es mes depravat que si sigués blasfemo, lladre, adúltero y homicida. Al mateix temps que rosegan la assignació del pressupost, clayan las dents en la mà que 'ls la regala... y jo me 'n dono vergonya, Sr. Sagasta, jo 'm dono vergonya de que aixó succeheixi... A més de que, permetre y tolerar semblants excessos, val tant com tolerar y permetre que vaja acumulantse la pólvora que ha de servir per una nova guerra civil, desastrosa y sanguinaria com totes las qu' ells promouhen.

Si, senyor Sagasta: en plena ciutat de Barcelona, en las columnas de un periódich que 's publica tots los dias, y haventlo reproduhit tots los altres, apareix un document declarant alló que acabo de manifestar, es a dir, que 'l ser liberal es major pecat que 'l ser blasfemo, lladre, adúltero y assessi.

Cent vintitres capellans (quina agatada més caya!) autorisan ab la seva firma aquest insult... y 'ls que no ho firman ho toleran, y 'ls que, com lo bisbe de Barcelona, deurian reprimirho, callan y ho consenten.

Al davant de las cent vintitres firmas hi figuran a tall

de cabecillas, lo canonje lectoral Sr. Posas, lo tristement famós per sos escàndols literaris Dr. Sardá y Salvany y 'l rector de Sant Agustí. Y D. Jaume, jefe natural de aquests rabadans imprudents que hauria de baldarli ab un cop de bàcul, deixa aquest bàcul a un recó, treu la petaca y caragolant 'hi un de paper, diu ab aquella patxorra que li es habitual:—Fumém... fumém.

Mentres lo bisbe fuma, 'ls seus subordinats se fan de nosaltres y 's fan de vosté, Sr. Sagasta.

Vosté dirá que la mateixa enormitat de l' escàndol y la mateixa grosseria del insult fan innecessaria tota mida repressiva. Vosté afegirá que tampoch reprimeix la propaganda dissolvent dels anarquistas.

¶ Pero permém que li diga: aquí no hi ha paritat entre 'ls uns y 'ls altres. Los anarquistas no cobren del Estat: los anarquistas no exercen una influencia espiritual sobre las conciencias: los anarquistas no tenen confessionari, no tenen catedras del Esperit Sant, no diuen missa, no disposan com ells del cel, del infern y del purgatori. Los anarquistas, en fi, son independents y al exercir la seva propaganda emplean únicament los medis particulars comuns a tots los ciutadans. Estan en lo seu dret y es menester respectarlos. Apart de que no hi sentit encare, ni crech sentir may cap anarquista que diga que 'l ser religiós es pitjor que ser lladre, adúlter y homicida, perque aixó 'ls vedaria dirho la seva mateixa educació.

¶ Per lo tant, Sr. Sagasta, es necessari pendre un termini serio.

Miri que 'ls liberals, lo dia menys pensat podrem donarnos per aludits, rompent lo tré de la paciència, y de lo que llavors succeheixi ne serán responsables los que tenint temps y medis d' evitarho no s' haurán cuidat de ferho.

Ara ja está advertit, Sr. Sagasta.

P. K.

o partit republicà históric de Barcelona acaba de donar una nova prova de que manté ab dignitat aquella afirmació que va fer lo president del Comité en lo meeting de la moralitat electoral: es a dir, que 'l partit prefereix tenir honra a tenir regidors.

Es de saber que acordada pèl partit republicà históric l' abstenció electoral, tres individus, dos d' ells membres qu' eran del Comité y que com a tals prengueren l' acort de retreure 's y 'l tercer, delegat del mateix en alguns treballs electorals importants, van presentarse candidats y van guanyar un acta, passant per sobre de tot; emplant los medis que 'l Comité tenia reunits pèl cas que s' hagués dessidit per la lutzxa, y fent poch honor los dos del Comité a la seva propia firma.

Lo partit ha fet lo que devia: expulsarlos. Lo partit no pot ser cómplice de certas habilitats. Despendres de tals elements es un deber y ha de produhir una gran satisfacció entre tots los republicans.

Si totes las agrupacions polítiques procedissen ab la mateixa energia, de segur que 'l cos electoral de Barcelona sortiria del seu ensopiment.

Y aixis com avuy certa dependencia de la Casa gran sembla 'l quarto dels mals endressos de tots los partits, no seria difícil lograr que tornés a ser lo saló decent.

Dijous sens falta surt l' *Almanach de la Campana de Gracia*. No m' está bé alabarho; pero ja veuran quina cosa més caya. Tot gracias al concurs dels més eminentes escriptors de Catalunya y al garbo y a la xispa inagotable dels més distingits dibuixants.

No cito nòms perque 'ls reservo la sorpresa de comprar l' *Almanach* y saborejarho.

En Cánovas es molt proteccionista; pero molt proteccionista; més proteccionista que ningú.

¶ Pero aixó sí, tractantse de la Marina de guerra sosté que si a Espanya no 's poden construhir los barcos tant bé com al extranger, s' encarreguin fora d' Espanya.

Jo demanaria que no se 'n construhís cap fins que n' aprenguessem; pero D. Antón no vol perdre temps y se 'n va al extranger dret com una fletxa.

Donchs siguem consequents: aném al extranger; pero anémhi per tot.

Resulta que 'l govern de Italia ab un pressupost de marina no molt superior al nostre disposa de una magnífica y poderosa esquadra. ¿Cóm es que aquí no ho sabem fer?

No ho averiguém: lo que interessa es anar al extranger a contractar ministres de marina, que sápigam fer lo que no han sapigut fer fins ara los ministres de Marina nacionals.

¡Pobre sufragi universal! ¡Y quina manera més especial de discutirlo!

Lo posan sobre de la taula, y quan un hi comensa a troba 'l gust 'zas! lo retiran, per tornarho a presentar 'l endemá y tornarho a retirar.

Aquest sistema de tasta-olletes no pot donar profit. Sr. Sagasta, ó 'l menjem tot de una vegada ó retiril per sempre: al menos sabrem a que atenernos.

Los industrials están escamats y la rahó 'ls sobra.

Lo ministre de Hisenda pretén cobrar un 10 per cent dels beneficis que realisan tots los qu' exerceixen una industria. S' entén: si 'l deu per cent excedeix de lo que pagan avuy, lo cobrarà bitllo, bitllo... Si no arriba a lo que avuy pagan, no se 'ls admetrá 'l deu per cent y pagaran segons lo sistema antich.

La qüestió no es d' equitat ni de justicia: la qüestió son quartos!

¶ Pero per cobrar aquest deu per cent será necessari intervenir los llibres de comers.

Y aquí neix la industria dels investigadors que haurán trobat una mina en aqueixa nova disposició del ministre de Hisenda, sense gran utilitat del Erari públich y ab gran disgust y perjudici dels industrials.

Una vegada més s' haura vist a las classes que no fan res, entorpiant, posant trabas y aplicant sangrias a las forsas activas y laboriosas.

A Madrid los industrials s' han reunit, acordant pendre resolucions energicas. A Barcelona dominan idénticas impresions. ¿Qué succehirá?

Tal vegada una nova edició del tancament de portas. ¡Y ay del govern, quan las classes industrials li tiran la porta pèls nassos!

¶ Una afirmació de Castelar, segons lo testimoni de un periodista nort-americá:

«Antes de cinquanta anys Europa será republicana del un al altre confí; y crech també que 'l cambi 's produhirá sense 'ls horrors de la guerra, tan facilment com s' ha produhit en lo Brasil, tan naturalment com quan un se treu una levita per posarse 'n un'altra que li agrada més.»

¶ Los periódichs conservadors, davant de aquesta declaració s' escaman y diuen:—«Fiévos de ciertas benevolencias!»

Y als ascarafalls de la gent conservadora replica *El Globo* ab molta gracia:

¶ Pero ¿de veras havia cregut lo colega conservador que aixó podia durar més de cinquanta anys?

¿Cóm es que 'l govern no va permetre que l' enterro del republicà marquès de Montemar, passés per determinals carrers de Madrid? ¿Es que tem que 'ls morts s' alsin y acabin ab alguns vius, que tenen més de morts que 'ls que portan al cementiri?

¶ Senyor Sagasta... senyor Sagasta: consti que devegades los seus funcionarios sufren unas distraccions imperdonables.

Jo 'l dia que hi haja República, quan se traci d' enterrar a un monárquich important, pagaré la caixa.

¶ Després de picarse las crestas en lo Senat los senyors Rodriguez Arias y Pezuela, van trobarse en los corredors, y 'l primer, qu' es ministre de Marina, va embestir al segon, dihentli:

—«Promoure una algarada com la que ha promogut es indigne de un caballero.»

—«Més indigne es encare que 'ls abusos per mi denunciats, los cometi un ministre.»

—«Entenguí, respongué 'l ministre, que ni com a ministre, ni com a caballero tolero insults de ningú.»

Los amichs van intervenir en la qüestió evitant un desafio entre aqueixos dos alts dignataris de la marina espanyola.

¶ Hi havia qui proposava tirarlos a l' aygua a tots dos y que 's desafiesen a nadar. Pero s' ha desistit de aqueixa classe de desafio, perque l' aygua ara es molt freda.

¶ Una pérdua sensible pèl partit republicà es la de don Miquel Salvans, soldat antich de la democracia, a la qual havia prestat sempre serveys dessinteressats. En la última guerra civil s' havia batut contra 'ls carlistas, trobantse a Vich, quan las forsas del absolutisme van entrarhi. Gracias a la seva serenitat logrará salvar la vida, fugint vestit de capellà.

¶ Salvans tenia molts y bons amichs en totes las agrupacions republicanas. Sa pérdua, quan encare podia prestar bons serveys al partit, ha sigut vivament sentida.

¶ Lo marquès de la Cuadra ha cedit una gran extensió de terrenó en las inmediacions de Girona, als frares de la Trapa.

¶ Tot torna en aquest món: hasta 'l frares de la Trapa. Tot torna en aquest món ¿y donchs l' any 35, que no tornarà?

¶ Al ex-rey Milano de Sérvia lo han despossehit dels tituls concernents a la magestat real. Aixó ho fan los monárquichs de Sérvia.

¶ Sempre hi cregut que 'ls monárquichs son tan bons xicots que 'ns donarian tota la feyna feta.

¶ CARTAS DE FORA.—Lo clero de Solsona ha prés una part directa en las eleccions municipals. Lo dia de la votació no 's veyan sino capellans y carlins pèls carrers agitantse desafortadament, dihent que si triunfava la candidatura liberal se perdría la religió. Los liberals en lloch de desmayar van enardirse y 'ls carlins desenmascarats, fins al extrem de sortir lo governador de la diócesis y trenta tres capellans més, movent ademes a tots los empleats, que a pesar d' estar protegits pèl diputat Azcárraga, son carlins en sa majoria, van guanyar numéricament; pero moralment van sufrir una derrota. ¡Y l' Estat paga a aquesta faramalla, que va calumniant las ideas liberals y exercint una influencia ilícita sobre las conciencias timoratas!

¶ Un detall: quan portavan electors a votar y no 'ls deixavan fins davant de la mesa, un observador va notar, que aixis mateix y entre bayonetes, durant la guerra civil, portavan als contribuyents a aquell mateix local a ferlos esquitxar los quartos.—De aquests abusos surten aquellas guerras.

¶ Sembla que dos propietaris del Prat del Llobregat van amenassar als seus arrendataris ab pèndrels las terras si no votavan determinada candidatura. ¿Es que 'ls tals propietaris temian que surtis un Ajuntament capás de fer un amillarament rigurosament exacte, en benefici dels interessos del Estat? ¡Cuidado! Després vindrán los conservadors dihent que 'ls pobres se venen lo vot, quan los verdaders culpables no son los que se 'l venen, sino 'ls que fan la forsoza per apoderarse'n.

¿QUÉ FA?

s lo que tothóm esllá pensant. ¿Qué fa en Martínez Campos? ¿quina es la seva actitud davant de la crisis política que 'ns aménassa?

¶ En Martos está definitivament fora de combat. Ha volgut fer lo bot com una criatura, de tal manera que 'ls mateixos que li feyan de pare li han clavat una llisada, l' han tancat al quarto fosch y li han dit:

—D' aquí no sortiras fins que 't esmenis.—

¶ Y com que don Cristino es d' aquells que no tenen esmena, al quarto fosch de la política 's quedarà fins que Déu disposi.

¶ De n López Domínguez no 'n parlém. S' ha tornat tan pacífich y home de bé, que cada vespre diu que resa 'l rosari en companyia dels gats, gossos, canaris y demés bestioletes que cria y alimenta.

¶ També ha quedat fora de joch en Romero Robledo. La gent s' ha convenut de que es un d' aquells mals inquilinos que, ó sempre mudan de casa ó procuran que mudin los vehins seus, armantlos bronquina, moventlos rahóns, tirantlos cosas a la eixida y ficantlos brossas al forat del pany.

¶ L' únich, pues, la sola figura que queda incólume es lo senyor Martínez Campos. Ell esqui avuy per avuy ha de resoldre ab la seva poderosa influencia la tremenda y complicada crisis que s' ha presentat.

¶ Per xó tothóm pregunta: ¿Qué fa en Martínez Campos? ¿qué pensa? ¿per qué no surt del seu retiro? ¿per qué no 's presta a donar un cop de mà al embolich fusionista, dihent lo que convé fer pera arreglar aquest tinglado?—

¶ Ningú sab res d' ell. No se 'l veu en palla ni en pols. Hasta 'l duch de Tetuan, qu' es un dels seus grans amichs, ignora ahónt tanca l' ilustre príncep de la malicia.

Aixó es lo que entreté la solució de la crisis.

¶ En Sagasta ho está dihent a cada instant:

—Sense l' aprobació y 'l visto-buono de n Martos, de n Cassola, de n Sardoal me 'n puch passar perfectament; pero ¿sense la de don Arseni? Es impossible. S' ha de contar ab lo seu cónorme, ó sino es tot inútil.

¶ Pero, home—replican los aspirants al ministeri—¿vol dir que mentres aquest bon senyor surt del seu amagatall, no podríam comensar a fer alguna cosa?

—¿Qué volen que fem?

—Anar prenent posició de las carteras, assentarnos als puestos... la qüestió es no perdre 'l temps.—

¶ Don Práxedes sab perfectament ahónt li apreta la sabata y no 's deixa convence.

¶ Perque 'l home 's diu:

—¿Qué 'n trauré de reorganisar lo ministeri, si després sortirá en Martínez Campos de trasantó, y si no son del seu gust, matará als nous ministres d' una mala mirada?—

¶ Sense consultarho ab l' héroe de Sagunto no 's pot donar un pas. No perque don Arseni hi entenga pilota en negocis polítichs—ni en negocis d' altra classe tampoch—pero es cosa convinguda qu' ell ho visurarà tot, y no 's pot prescindir d' aquest important requisit, sobre tot tractantse d' un cambi de ministeri.

¶ Mentres tant la situació 's complica, los descontentos acaban la poca paciència que 'ls queda y fagan a no sab' com sofocar lo clamoreig que per tot arreu s' aixeca amensador.

¶ «Cambihí el ministeri!»—li crida la multitud de polítichs famelichs.

—«¡Oh! No puch fer res sense enrahonarho ab lo senyor Martínez Campos.»

—«¡Vají a enrahonarhi, donchs!»

—«¡Sí? ¿ahónt? ¿qué saben ahónt es?—»

¶ Al arribar aquí tothom calla. A casa seva diuen qu' es fora: fora de casa ningú l' ha vist.

¶ No es veritat que sembla extranya aquesta desaparició?

¶ Pues no ho es gens: jo 'ls daré la clau del misteri.

¶ En Martínez Campos está amagat... molt ben amagat.

¶ Y saben per qué?

¶ Perque ha sentit algo dels rumors que corran sobre si 'l famos Jack es a Madrid per destripar no sé quantas criaturas... y 'l pobret ¡naturalment! ha agafat por.

FANTÁSTICH.

L' EMPRESSARI.

Senyor Sagasta: ¡vol ferme lo gran favor d' escoltar un quento que li dedico? ¡Diu que sí? Pues allá va.

Un empressari de teatros. poch avants d' inaugurar la gran temporada cómica, á manera de reclám, per agafar forsa abono, ab lletras de quatre pams va fixá uns cartells que deyan: «Han comensat los ensaigs d' una comedia de mágica ab gran aparato y balls, que té per titol *Sufragi*. Será un' obra colossal ab decoracions magníficas totas novas y flamants. música d' un famós mestre y un luxo casi oriental.»

Atret per semblant anunci, lo públich va anar volant á omplir las llistas d' abono, y en méns que canta un gall l' empressari va trobarse ab los llochs tots ocupats y las butxacas, no plenas, sino casi bé á vessar.

Comensá la temporada ab las obretas usuales que 'l públich ja coneixia; ningú va gosá á xistar, perque un' obra d' espectacle no 's prepara en un instant: era cosa sapiguda que 'l *Sufragi* desitjat havia de sé una cosa de lo més rich y brillant que s' haja vist en la escena, y aixó, com es natural, exigia molts cuydados y volfa molts ensaigs.

Passá un mes. La companyia seguia representant comediotas cansoneras.

—¿Y 'l *Sufragi*?—Ja vindrá—contestava l' empressari.—Ara s' están rematant quatre accessoris que faltan.—

Lo temps tornava á passar, los abonats s' adormían sentint obras sense sal y esperant la d' espectacle que s' havia d' estrenar.

L' empressari prou los deya: —Prompte, prompte gosarán d' aquesta soberbia mágica, — l' obra no venia may.

Lo públich va aná aburrintse, la premsa 's va aná apartant, l' abono va desbandarse... y encare que per mirar si aturava aquell desfile, l' empressari á cada instant anunciava ab lletras grossas l' estreno per l' endemá, la gent no volgué escoltarse, y al cap de dos mesos llarchs, una temporada cómica que s' havia comensat ab los més brillants auspícis, va acabá ab un daltabaix que obligá al trist empressari á tancá 'l teatro y quebrar.

Teatros cómichs ó polítichs, si fa ó no fa son iguals: empreses que no compleixen, no acaban sinó tronant.

Per lo tant, senyor Sagasta cregui á qui no li vol mal, apliqui ben bé aquest quento, estudihi 'l resultat... y estreni prompte 'l *Sufragi*, obra anunciada fa anys, si no vol també trobarse obligat á plegá 'l ram, enfonzantse entre la quiebra del teatro ministerial.

C. GUMÁ.

TRISTESAS.

I heu viscut poch ó molt temps en alguna masía de nostras montanyas, recordaréu haver sentit á trench d' auba lo sotrakeig d' esclops, los xerrichs de las portas y finestras que s' obran, lo soroll del bestiar que 's deixonda per las còrts, los espatechs de la llenya que se abrañda á la cuyna, 'l crit de:—Au, que ja es clar,— que ressona per las cambras

Y hauréu vist que mentres las donas afanyassadas entrotllan la llar ab ollas y tupíns, lo bover darrera 'ls bous, tot xano xano, se 'n entra á la llaurada, lo pastoret enjega 'l remat, que ab brau repicament d' esquellas acorriolat arriba al bosch, y 'ls demés qui ab la fanga, qui ab lo magall fent via cap á la treballada.

Al cap de una mica ix lo sol. ¡Quánta hermosura! ¡Guaytéu cóm se va fonent la boira baixa que s' arrossega per las humidas fondaladas! ¡Guaytéu cóm brilla la rosada pels herbeys y pastoríms! ¡Quína volta més serena! ¡Sentiu quína fressa? ¡Son las fallas que 's petonejan! Las cucas

que cantavan han callat: ara se sent l' escotxineig de las perdus per las soleyas. L' aucellada s' ha espolsat las alas, ¿sentíu quína canturia? Las flors han obert sos calzers ¿sentíu quína flayra?

Lo pastoret que desde 'l cim de una carena atalaya las ovelles no repara l' armonía que acompanya á la vinguda del dia ni veu com s' abressan l'allum y la terra. Sols veu lo poblet que sots avall desperta, y al recordarse que allí baix sa mare malallissa demana caritat de porta en porta, no sent més que 'ls esclats del seu cor, y 'l pobret, descals, aparracat, sol en mitj de la boscuria, mentres la naturalesa que l' envolta riu enjogassada, ell plora de anyoransa.

Quan será gran, ab la mà á la esteva de l' arada seguirá melancólich lo solch que obra la rella; estovarà la tarrosada de las quintanas ab lo suhor del seu front: sobre son cos de atleta caurá 'l sol del istiu y la gelada de l' hivern, sos muscles de acer remourán la terra empedrechida.

Si arriba á vell, en un recó de cuyna que ja 's refreda perque fins la llenya hi manca, al veures desvalgut en mitj de la miseria que l' envolta, per sas gallas arrugadas correrá un riu de llágrimas que 'l cor ja casi sense forsa enviará á sos ulls enterbolits.

¿Quí mentres era petitó alimentá lo far de la inteligencia que brillava en son front? ¿Quí durant sa joventut nudrí son cor? ¿Quí en sa vellesa 'l cuida y consola? Ningú. Si quan lluytava ab la terra ingrata alsá sos ulls al cel, veje las boiras enflocarse ab los raigs del llamp y senti la cruixidera de la vianda capolada per la pedregada. Quan allargá 'ls brassos al govern en demanda de ajuda, aquest li respongué enviantli 'ls recibos de crescudas contribucions. Quan son fill l' ajudava, en nom de la patria se li endugueren qui sab abont, potser á morir. Quan los diumenjes, afadigat entrava en lo temple de Déu, los seus ministres ab una má li acostavan l' infern plé de tormentes y ab l' altra li allunyavan lo cel atapahit de riallas y alegría.

La resignació té un límit. Aixis quan Déu, la patria y 'l govern li han exigit que 's morissen de fam ell y sa familia ¡ah! llavoras totas las tempestats del cel se han congriat en son cervell, y ab lo cor plé de fel, angunios y febrosech ha prés la determinació més trista, la postrera, la de abandonar la masía, los camps y las montanyas, deixant tot alló que ha sigut lo seu mon, en busca de la vida que Déu, la patria y 'l govern li negan.

No marxa, no, en alas de la esperansa; va á la emigració lo mateix que aniria á estimbarse daltabaix de un cingle. Per xó ara 'ls pagesos abandonan la terra nadina ab la desesperació al cor y llágrimas al ulls. Per xó 'ls veuréu afigits, agabellats en los barcos, mentres son pensament vola á la masía y á las ermas. Per xó plens de tristesa desde l' altra banda del Atlántich recordan l' escón y la llar apagada de sa casa.

Y per aixó mateix, jo crech que si 'l sol en sos raigs, la mar en sas onas, lo vent en sas alas, portessin la tristor dels seus cors, las llágrimas dels seus ulls, y 'ls suspirs de las sévas ánimas anyoradissas, un crit ressonaria de lievant á ponent:—Tornéu germáns: nosaltres farem naixer la esperansa en vostres cors, aixugarém vostras llágrimas, encendréu lo foch apagat de vostras llars.

QUIM ARTIGAYRE.

A comissió del sufragi se inclina á retxassar una esmena, per la qual se demana que tingan vot los capellans.

Penso exactament com la comissió de sufragi: mentres no tingan vot las donas, tampoch han

de tenirne 'ls ensotanalas.

Per expressar la méva idea de una manera gráfica posaria un article á la ley quédigués: «Tenen dret á votar tots los que portan calsas; deixan de tenir aquest dret tots los que portan faldillas».

Una exclamació de *El Barcelonés*, al veure que D. Francisco queda en situació de paisá, en virtut de la ley Mellado:

«¡Ay de la importancia y progreso de Barcelona; triste porvenir el de la clase obrera de la ciudad!»

Sobre tot la classe obrera es qui més té de sentirho. Tots aquells ápats, tots aquells tiberis del temps de la Exposició, á la quenta D. Francisco feya 'l sacrifici de engolirse 'ls, en profit de la classe obrera. Ell se 'ls menjava figurantse que la classe obrera s' hi engreixaria.

Detalls de las últimas elecciones:

«A Oropesa 'ls elements ofi-

cials van colocar una vaca brava enmaronada á la porta del colegi, al objecte de anarla amollant, cada vegada que 's presentés un elector de oposició.»

¿Volen res més espanyol que aqueixa aliansa entre la ilegalitat y la tauromaquia?

En un poble de Castilla no va anar á votar més que un sol elector.

Practicat l' escrituni, va resultar que aquest únich elector s' havia votat á si mateix.

Vels'hi aquí una de las pocas elecciones legals que se han realisat á Espanya últimament.

L' invent de la pólvora sense fum, degut als francesos, ha tentat l' instint de imitació de las potencias de la triple aliansa. Pero per ara s' han quedat ab las ganas de possehir un element de guerra tan terrible.

La pólvora dels alemanys no resisteix la humitat; la de Italia no suporta 'l fre; la de Austria fa caure en basca als soldats que l' usan.

De manera que Fransa ab sols inventar la pólvora sense fum ja ha vensut als seus enemichs.

Lo govern ha nombrat un nou intendent de Cuba, y avants de arribar á aquell país tropical, li ha concedit una gran creu.

Aixis podrán dir los cubáns que 'l govern d' Espanya, al carregarlos un nou intendent, los hi carrega una nova creu.

Lo dia 20 del actual la Junta de govern del Hospital de Santa Creu, presidida per l' Alcalde, verificará ab tota solemnitat la inauguració de un dels departaments del nou manicomi que s' está construhint en lo terme municipal de Sant Andréu de Palomar.

¿Qui li havia de dir á D. Francisco de Paula, que després de haver posat tantas primeras pedras, aniria, com á últim acte solemne, á inaugurar un manicomi!

¿A qué han quedat reduhidas tantas grandesas?

Se diu que l' ex-emperador del Brasil pensa establirse á Barcelona.

Si 's confirma la noticia, ja tindrà company. Ell y don

Lo día 19
SORTIRÁ
L' ALMANACH
DE
LA CAMPANA

Magníficas ilustracions degudas als mes reputats dibuixants.
Preciosos dibuixos y cromolitografias.
Text escullit y variat.

Preu: DOS ralets.

GRACIA, SORTIRA LO DIA 19.

Francisco podrán sortir á passeig, á pendre la fresca al istiu, lo sol al hivern, fent brasset amistosament.

—¿Qui havia de pensar-ho que 'm destronarian!... dirá l' ex-emperador.

—Prengui paciència, D. Pedro—respondrà l' home de las patillas.—Si á vosté l' han destronat, á mí m' han desensillonat. Aquesta es la fi de tots los grans homes com jo y vosté.

¿Será veritat que sortirà D. Francisco de la Casa gran sense que Barcelona pugá enterarse dels ditxosos comptes de la Exposició Universal?

Jo ja ho veig, á D. Francisco l' han fet marqués, y ara á n' ell ni 'ls comtes ja li son bons mossos!...

Un tal Sr. Olozabal ha visitat al rey de las húngaras, fentli un regalo qu' en Carlets diuhen qu' estima en molt. Li ha regalat una branca del arbre de Guernica.

Sembla que 'l rey de l' As d' oros se l' ha menjada per postres.

En Sagasta l' altre dia feya llit:

¿Es que realment D. Práxedes estava malalt?

No, senyors: en Sagasta feya com las llocas: covava l' ou de la crisis.

Ha arribat á Madrid lo governador de Huesca, Sr. La Paliza.

¿No es mala pallissa la que van donarli 'ls republicans, guanyantli la majoria del Ajuntament!

Los pares de una nena que tenia relacions ab un jove, van cridar á aquest y van dirli:

—Nosaltres haviam viscut enganyats respecte de vosté.

—¿Qué volen dir?

—Que 'ns creyam qu' era una persona conforme y hem sabut que anava en candidatura per regidor. Per lo tant, renuncihi desd' ara á la má de la nostra filla.

ENDEVINALLAS

XARADA.

Qui no tè prima está bó:
al inversa—dos persona
no hi ha sense 'l seu segona;
y si després de di' aixó
que s' endevini no 's logra,
si m' apuran los diré.
que 'l Total es un carré
ahont hi viu la mèva sogra.

AMADEO.

ANAGRAMA.

Quan va á comprar la Total
sempre tot l' hora millor
per trobá un municipal
que li tot alguna flor.

P. TALLADAS.

TRENCA-CLOSCAS.

D. PEDRO TRAMÉ.

LÉRIDA.

Formar ab aquestas lletres lo titul de un drama castellá.

I. P. SEBASTIA.

ROMBO.

•••••
•••••
•••••
•••••
•••••

Primera ratlla vertical y horisontal: consonant—2.ª

peix.—3.ª, aliment de animal.—4.ª, població catalana.—5.ª, per escriure.—6.ª, nom de dona.—7.ª, vocal.

GEROGLÍFICH.

J. CASAS ROCA.

×
MIII
CALÓ
×
A

CASSINO SIGLE XIX.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Ciudadans J. Casanova, V. Sisquet y C.ª, Itesnop, Herbolari retirat, R. M., Frare Llech, Nomar Arivor, P. S. (Pou), J. Franquesa, M. Loig, Faló, Plats y Ollas, Un Enamorat, Un que no té bigoti, M. N. y M. P. S.—Lo que 'ns envian no fa per casa.

Ciudadans Jordi Tirillas, J. Staramsa, Espanta-Llops, Fandillela, L. A. y E. N., Ego Sum, Roman, P. P. T., Emilio Costa, Cassino Artesa de Manresa, B. O. IX., Saldoni de Valcarca, E. Magarriña, M. Damapo, Quimet Mora, Josep Salvadó, y Roseta y Romeu.—Insertarém alguna cosa de lo que 'ns remeten.

Ciudad A. Sala: Passarém los dibuixos al director artístich.—B. (Esparraguera): Ja varem parlarne la senmana passada.—Un barcelonés: Hem llegit la seva carta; pero tinga present qu' en las últimas eleccions, segons la llei, se votava sense papeleta.—Pepe del Carril: La falta no va ser nostra, sino del compaginador; a pesar de aixó, dispensi.—Un A. Vendrellench: L' article es fluix.—Mira-per-fils: Gracias per l' advertencia.—Noy Cabo: S' ha descuidat d' enviar la solució.—Just Aleix: Los versos están al pé.—J. Piquet: Rebuda la poesia; no 'ns agrada prou.—M. Riusec: La de vosté va bé.—F. Tiana: Li agrabim la bona intenció; pero á semblant paperot nos hem proposat ni nomenarlo ni aludirlo. ¿Qué més voldria ell!—F. de A. T. y S.: Hi ha algunas incorreccions. Com per exemple: miracle y diable no son consonants. L' idea esta bé.—J. Aladern: L' article revela bona tendencia; pero no 'ns acaba de fé 'l pés.—L. Mosca Diva: No sempre un pot fer lo que vol; quan un espay es plé no hi cap una línea més. Lo de aquesta senmana no serveix.—P. Talladas: Aprofitarém molta cosa de lo que 'ns envia.

LOPEZ, Editor.—Rambla del Mitj, 20.

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21 y 23.

UNA MÉS A LA COLLA.

LA CAMPANA DE GRACIA saluda ab entussiasme á la República del Brasil.